

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om främjande av användningen av biobrännolja och lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om främjande av användningen av biobrännolja ändras. Enligt propositionen ska distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja från och med 2026 ökas så att skyldigheten 2030 är 30 procent.

I propositionen föreslås det också att lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen ändras. Till den lagen fogas enligt förslaget hänvisningar till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Syftet med propositionen är att åtgärda den inkonsekvens som råder mellan lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft våren 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Beredning	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget	5
2.1 EU:s ansvarsfördelningsförordning	5
2.2 Nationell lagstiftning	5
2.2.1 Lagen om främjande av användningen av biobrännolja	5
2.2.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	6
2.2.3 Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen	7
2.3 Bedömning av nuläget	8
2.3.1 Användning av lätt brännolja	8
2.3.2 Beskattning av biogas	9
3 Målsättning	10
4 Förslagen och deras konsekvenser	10
4.1 De viktigaste förslagen	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	10
4.2.1 Genomförandet av konsekvensbedömningen och använda informationskällor	10
4.2.2 Konsekvenser som gäller distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja	11
4.2.2.1 Miljökonsekvenser	11
4.2.2.2 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2.2.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin	14
4.2.3 Konsekvenser av ändringen i hållbarhetslagen	15
4.2.3.1 Ekonomiska konsekvenser	15
4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna	16
5 Alternativa handlingsvägar	16
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	16
6 Remissvar	17
6.1 Allmänt	17
6.2 Distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja	18
6.3 Hållbarhetslagen	19
7 Specialmotivering	19
7.1 Lagen om främjande av användningen av biobrännolja	19
7.2 Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen	20
8 Ikraftträdande	20
9 Verkställighet och uppföljning	20
10 Förhållande till andra propositioner	21
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	21
LAGFÖRSLAG	22
1. Lag om ändring av 5 § i lagen om främjande av användningen av biobrännolja	22
2. Lag om ändring av 2 och 38 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen	23
BILAGA	25
PARALLELLTEXTER	25

1. Lag om ändring av 5 § i lagen om främjande av användningen av biobrännolja	25
2. Lag om ändring av 2 och 38 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen	26

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Vid budgetförhandlingarna hösten 2021 kom regeringen överens om att öka skyldigheten att distribuera lätt brännolja fram till 2030 och att det utreds om biogas och elektrobränslen kan inkluderas i distributionsskyldigheten. Med ökningen eftersträvas en utsläppsminskning på uppskattningsvis 0,5 miljoner ton (megaton). Skyldighetens omfattning ses över samtidigt som distributionsskyldigheten i fråga om drivmedel inom transport, med beaktande av den begränsade råvarubasen och kostnadseffekterna.

I enlighet med regeringens riktlinjer har ökningen av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja till 30 procent fram till 2030 skrivits in i den klimatpolitiska planen på medellång sikt (Statsrådets redogörelse: Klimatpolitisk plan på medellång sikt – mot ett klimatneutralt samhälle 2035, SRR 4/2022 rd) som en ny politisk åtgärd inom ansvarsfördelningssektorn. I planen fastslås behövliga metoder för minskning av växthusgasutsläppen inom de sektorer som ligger utanför utsläppshandelssektorn, dvs. transportsektorn, jordbruket, uppvärmningen och avfallshanteringen.

På motsvarande sätt har det i den nationella klimat- och energistrategin (Statsrådets redogörelse: Klimatneutralt Finland 2035 – den nationella klimat- och energistrategin, SRR 6/2022 rd) slagits fast att distributionsskyldigheten i fråga om lätt brännolja ska ökas till 30 procent fram till 2030. I strategin fastställs det också att särskilda metoder för att minska användningen av olja i arbetsmaskiner utreds, till exempel elektrifiering och användning av biogas. Den nationella klimat- och energistrategin innehåller riktlinjer för energi- och klimatpolitiken och förslag till åtgärder med hjälp av vilka Finland ska bli klimatneutralt före 2035. Klimat- och energistrategin omfattar alla utsläpp av växthusgaser inom utsläppshandelssektorn, ansvarsfördelningssektorn och markanvändningssektorn samt kolsänkor inom markanvändningssektorn och de övriga sektorerna.

Beskattningen av energiprodukter grundar sig både på lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) och på lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996, nedan *elskattelagen*). Genom lagen om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1215/2021) blev biogas ett punktskattepliktigt bränsle vid ingången av 2022. Hållbar biogas som används vid uppvärmning, i arbetsmaskiner och i fast installerade motorer (nedan även *biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner*) förblev skattefri. Regeringen har föreslagit ändringar i beskattningen av sådan biogas. I regeringens proposition (RP 152/2022 rd) föreslås det att punktskatt i framtiden också ska tas ut på hållbar biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner.

För att biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner ska kunna anses hållbar måste den uppfylla hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013, nedan *hållbarhetslagen*). För att aktören ska kunna visa att biogasen är hållbar behövs ett av Energimyndigheten godkänt hållbarhetssystem. Hållbarhetslagen är till sin karaktär framför allt en ramlag vars tillämpning grundar sig på skyldigheter enligt annan lagstiftning eller på statsunderstödsbeslut. I samband med ovannämnda ändring av elskattelagen togs det inte i hållbarhetslagen in en hänvisning till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Till följd av att denna hänvisning saknas uppfyller inte skattskyldiga enligt elskattelagen definitionen av verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen och är därmed inte be-

rättigade att ansöka om ett hållbarhetssystem. På grund av inkonsekvensen mellan hållbarhetslagen och elskattelagen är det i praktiken inte möjligt att visa att biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner är hållbar. Inkonsekvensen i regleringen innebär att det är behövt att ändra hållbarhetslagen.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Beredningsunderlaget till propositionen finns i statsrådets tjänst för projektinformation på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med identifieringskod TEM127:00/2021.

Vid beredningen har man utnyttjat resultat från statsrådets gemensamma utredningsprojekt Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner, vars slutrapport har publicerats i oktober 2022. Utredningen har gjorts av Teknologiska forskningscentralen VTT. Slutrapporten har publicerats på webbplatsen Utnyttja kunskapen (<https://tietokaytoon.fi/sv/framsida>).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 EU:s ansvarsfördelningsförordning

Enligt den s.k. ansvarsfördelningsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013) ska Finland före 2030 minska sina utsläpp med minst 39 procent från 2005 års nivå. Åläggandet gäller sektorer utanför utsläppshandeln, såsom transportsektorn, jordbruket, byggnadsspecifik uppvärmning, avfallshantering och arbetsmaskiner.

Enligt ansvarsfördelningsförordningen ska utsläppen minskas årligen i en linjär bana enligt de utsläppstilldelningar som fastställts på årsnivå under 2021–2030. Förordningen innehåller dessutom regler för fastställandet av årliga utsläppstilldelningar och för de olika flexibilitetsmekanismer som medlemsstaterna kan använda sig av. Medlemsstaterna kan bl.a. använda sig av tidsmässig flexibilitet så att utsläppen fördelas jämnt mellan enskilda år. Den tidsmässiga flexibiliteten gör det möjligt att på vissa villkor spara extra enheter till kommande år och låna enheter från följande år. Om en medlemsstat inte uppnår sitt årliga utsläppsminskningmål, multipliceras den överstigande mängden med koefficienten 1,08 och läggs till utsläppen för följande år.

Som en del av 55 %-paketet har kommissionen föreslagit ändringar också i ansvarsfördelningsförordningen (COM(2021) 555 final). Enligt förslaget ska utsläppsminskningåtagandet inom ansvarsfördelningssektorn skärpas med 10 procentenheter inom hela EU. Kommissionen föreslår att Finlands åtagande ska ligga på 50 procent.

Distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja är en av flera regleringsmetoder med hjälp av vilka utsläppen inom Finlands ansvarsfördelningssektor ska minskas.

2.2 Nationell lagstiftning

2.2.1 Lagen om främjande av användningen av biobrännolja

Syftet med lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019, nedan *lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja*) är att främja användningen av biobrännolja

som ersättare av lätt brännolja vid uppvärmning, i arbetsmaskiner och i fast installerade motorer. Distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja tillämpas på en distributör som under ett kalenderår levererar sammanlagt över en miljon liter lätt brännolja till konsumtion. Lagen har tillämpats sedan 2021. Energimyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja.

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja ska biobrännoljans energiinnehålls andel av det totala energiinnehållet i den lätta brännolja och biobrännolja som en distributör levererar till konsumtion (s.k. *distributionsskyldighet*) vara minst 3,0 procent år 2021. Därefter ökas distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja stadigt varje år så att den 2028 är 10,0 procent.

Enligt 5 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja ska distributören visa att biobrännoljor som omfattas av distributionsskyldigheten uppfyller de hållbarhetskriterier för flytande bibränslen som anges i hållbarhetslagen. År 2021 tillämpades distributionskyldigheten enligt lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja på följande tre distributörer av lätt brännolja: Neste Abp, North European Oil Trade Oy och Oy Teboil Ab.

Om distributören inte har levererat biobrännolja till konsumtion i enlighet med sin distributionsskyldighet, ska Energimyndigheten påföra distributören en påföljdsavgift enligt 13 § i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja. Påföljdsavgiften är 0,04 euro per megajoule och påförs till den del distributören inte fullgjort sin distributionsskyldighet.

Om en distributör under ett kalenderår har levererat mer biobrännolja till konsumtion än vad som föreskrivs i 5 § 1 mom., får distributören enligt 7 § i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja beakta den överskjutande delen vid beräkningen av distributionsskyldigheten för det följande kalenderåret och vid beräkningen av distributionsskyldigheten enligt lagen om distributionsskyldighet för det kalenderår då överskridandet skedde. Den mängd som överförs får dock uppgå till högst 30 procent av den energimängd som motsvarar distributionskyldigheten för det kalenderår då överskridandet skedde och med den mängd som överförs får högst 30 procent av distributionsskyldigheten enligt lagen om distributionsskyldighet fullgöras.

2.2.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen finns bestämmelser om punktskatt på elström, stenkol, bräntorv, naturgas, biogas, tallolja och produkter som avses i 2 a § i den lagen. Punktskatten på energiprodukter består av energiinnehållsskatt och koldioxidskatt. Energiinnehållsskatten baserar sig på bränslets energiinnehåll och koldioxidskatten på utsläppen under bränslets hela livscykel. Därutöver tas en försörjningsberedskapsavgift ut för nästan alla energiprodukter.

Bestämmelserna i elskattelagen grundar sig på rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, nedan *energi-skattedirektivet*. I direktivet fastställs Europeiska unionens regler för beskattningen av elektricitet, alla motorbränslen och de flesta uppvärmningsbränslen.

Genom lagen om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1215/2021) blev biogas som används i trafiken punktskattepliktigt. I likhet med punktskatten på andra beskattningsbara energiprodukter baserar sig denna punktskatt på biogasens egenskaper och består av energiinnehålls- och koldioxidskatt samt försörjningsberedskapsavgift. Koldioxidskatten på

biogas som uppfyller hållbarhetskriterierna är halverad (skatteklass R), medan biogas som framställts av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin är helt befriad från koldioxidskatt (skatteklass T).

Bakgrunden till den ovannämnda föreslagna lagändringen utgörs av en ändringslag (603/2021) som gäller lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007, nedan *lagen om distributionsskyldighet inom transport*). Genom den ändringslagen togs biogas från och med den 1 januari 2022 in i distributionsskyldigheten inom transport. Enligt den gällande s.k. allmänna gruppundantagsförordningen (Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget) får stöd i form av nedsättning av miljöskatter inte beviljas för sådana flytande eller gasformiga bränslen som används för transportändamål och som är föremål för en leverans- eller inblandningsskyldighet.

Enligt 21 § 1 mom. 5 punkten i elskattelagen är biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner fritt från punktskatt och försörjningsberedskapsavgift, om biogasen uppfyller hållbarhetskriterierna enligt hållbarhetslagen. Enligt motiveringen till lagen om ändring av elskattelagen (RP 212/2021 rd) förutsätter skattefriheten för biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner Europeiska kommissionens godkännande för statligt stöd. Finansministeriet inledde beredningen av ansökan om godkännande för statligt stöd i slutet av 2021.

På grund av osäkerheter som framkommit vid beredningen av ansökan har finansministeriet berett en ändring av elskattelagen (RP 152/2022 rd) i vilken det föreslås att energiinnehållsskatten på biogas som används vid uppvärmning, i arbetsmaskiner eller i fast installerade motorer fastställs enligt EU:s minimiskattenivå när det är fråga om biogas som är hållbar på det sätt som avses i lagen. En regeringsproposition överlämnades till riksdagen den 19 september 2022.

I regeringens proposition föreslås det att beloppet av energiinnehållsskatten för hållbar biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner är 1,20 euro per megawattimme. Koldioxidskatten bestäms i enlighet med energiskattemodellen. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2023.

2.2.3 Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

I lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen finns bestämmelser om hållbarhetskriterierna för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen och om hur uppfyllandet av kriterierna visas. Bestämmelserna grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (nedan även *RED II-direktivet*).

Enligt 2 § 1 mom. i hållbarhetslagen tillämpas lagen på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport, lagen om punktskatt på flytande bränslen, lagen om utsläppshandel (311/2011), lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010), lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018) och lagen om främjande av användningen av biobrännolja. Enligt 2 mom. i den paragrafen tillämpas lagen också när det förutsätts i ett statsunderstödsbeslut.

Lagen om ändring av hållbarhetslagen (967/2020) trädde i kraft den 1 januari 2021. Genom ändringslagen utvidgades tillämpningsområdet för hållbarhetslagen till att omfatta bl.a. fasta och gasformiga biomassabränslen inom produktionen av el, värme och kyla.

Även om hållbarhetslagen till sin karaktär fortfarande i första hand är en ramlag, togs det genom ändringslagen i hållbarhetslagen in en skyldighet för sådana verksamhetsutövare som inte med stöd av annan lagstiftning eller ett statsunderstödsbeslut är skyldiga att visa att hållbarhetskriterierna för biomassabränslen uppfylls.

Om verksamhetsutövaren inte enligt annan lagstiftning eller beslutet om statsunderstöd är skyldig att visa biomassabränslens hållbarhet, ska verksamhetsutövaren dock enligt 2 a § i hållbarhetslagen visa att biomassabränslena uppfyller hållbarhetskriterierna enligt den lagen, om den använder sådana i en anläggning som producerar el, värme eller kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt när det gäller fasta biomassabränslen och 2 megawatt när det gäller gasformiga biomassabränslen.

Definitionen av verksamhetsutövare påverkar i hög grad tillämpningen av hållbarhetslagen. Enligt 4 § 13 punkten i hållbarhetslagen avses med verksamhetsutövare en juridisk eller fysisk person som producerar, framställer, förvärvat, importerar, frisläpper för konsumtion eller använder råvaror, biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller bränslen som innehåller sådana, eller en juridisk eller fysisk person som har den faktiska bestämmanderätten över verksamheten i fråga och på vilken lagen tillämpas enligt 2, 2 a eller 2 b §. Endast en verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen kan hos Energimyndigheten ansöka om godkännande av hållbarhetssystemet.

Med ett hållbarhetssystem som godkänts av Energimyndigheten kan verksamhetsutövaren visa att de biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller råvaror som den producerat, framställt, förvärvat, importerat, frisläppt för konsumtion eller använt uppfyller hållbarhetskriterierna. Enligt 23 § 2 mom. i hållbarhetslagen får verksamhetsutövaren utfärda ett hållbarhetsintyg för ett parti biodrivmedel, flytande biobränsle, biomassabränsle och råvaror som den producerat, framställt, förvärvat, importerat, frisläppt för konsumtion eller använt efter inlämnandet av en ansökan enligt 13 § eller en ändringsansökan enligt 17 §, om verksamhetsutövaren kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt.

Enligt 38 § i hållbarhetslagen kan Energimyndigheten på verksamhetsutövarens ansökan besluta ge förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på flytande bränslen. Förhandsbeskedet gäller tills vidare. Energimyndigheten kan återkalla ett förhandsbesked på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl.

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Användning av lätt brännolja

Enligt Statistikcentralen var den totala förbrukningen av lätt brännolja 1,53 megaton år 2020. Av den totala förbrukningen av lätt brännolja användes 45 procent i arbetsmaskiner, 26 procent vid uppvärmning av byggnader och 29 procent för annat. Andelen lätt brännolja som används i arbetsmaskiner har ökat i och med att användningen av olja vid uppvärmning av byggnader har minskat.

Växthusgasutsläppen från arbetsmaskiner var 2,4 megaton koldioxidekvivalenter 2020, vilket motsvarar ca 5 procent av Finlands totala utsläpp och ca 9 procent av utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn (Statistikcentralen 2022). Arbetsmaskinernas utsläpp har under de senaste åren hållit sig på ungefär samma nivå. Som arbetsmaskiner räknas anordningar med mycket

varierande användningssätt, från robusta grävmaskiner, väghyvlar och arbetsmaskiner inom jord- och skogsbruket till truckar, terränghjulingar och gräsklippare.

Utsläppen från separat uppvärmning av byggnader orsakas i huvudsak av oljeuppvärmning. Största delen av de bränslen som används för uppvärmning är lätt brännolja, men utsläpp från separat uppvärmning uppkommer också t.ex. vid användning av naturgas. Utsläppen från separat uppvärmning av byggnader har minskat under de senaste åren, vilket beror på att oljeuppvärmning används mindre och att byggnader blivit mer energieffektiva. Utsläppen från separat uppvärmning var 2,1 megaton koldioxidekvivalenter 2020.

Effekten av den nuvarande distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja på uppvärmning, arbetsmaskiner och fast installerade motorer är sannolikt begränsad, eftersom distributionsskyldigheten endast varit i kraft en kort tid och nivån på skyldigheten är låg. Distributionsskyldigheten kan ha gjort det enklare att skaffa biobrännolja för t.ex. användning i arbetsmaskiner.

2.3.2 Beskattning av biogas

Hållbarhetslagen innehåller ingen hänvisning till elskattelagen. Elskattelagen förutsätter ändå att biogasens hållbarhet visas för att skattefrihet ska fås när det gäller användning för uppvärmning och i arbetsmaskiner. Tillämpningsbestämmelserna i hållbarhetslagen innebär att enbart skattskyldighet med stöd av elskattelagen inte ger en aktör rätt att ansöka om godkännande av hållbarhetssystem hos Energimyndigheten, eftersom i elskattelagen avsedda skattskyldiga inte uppfyller definitionen av verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen. Skattskyldiga vars anläggningar har en sammanlagd installerad tillförd effekt på över 2 megawatt har kunnat påvisa hållbarheten hos biogas som används vid uppvärmning, eftersom de uppfyller definitionen av verksamhetsutövare med stöd av 2 a § i hållbarhetslagen. Bristen på konsekvens i lagstiftningen berör i praktiken sådana producenter av biogas för användning vid uppvärmning och i arbetsmaskiner vars biogasproduktion överstiger 1 GWh per år, men vars anläggningar har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 2 megawatt. Uppskattningsvis finns det 20–30 sådana aktörer. Om en skattskyldig inte med ett av Energimyndigheten godkänt hållbarhetssystem visar att biogasen är hållbar beskattas biogas som används vid uppvärmning enligt den högsta skattenivån för biogas, som motsvarar skattenivån för fossil naturgas.

Man har tillfälligt försökt lösa det rådande inkonsekventa rättsläget genom Skatteförvaltningens anvisningar VH/1061/00.01.00/2022. Om produktionen av biogas överskrider 1 GWh per år och producenten inte har en anläggning med en nominell värmeeffekt på minst 2 megawatt, och anläggningen inte ansökt om att omfattas av distributionsskyldigheten, betraktas enligt anvisningarna biogas från producenten i fråga som hållbar utan ett system som godkänts av Energimyndigheten. För att bestående rätta till rättsläget krävs det dock att hållbarhetslagen ändras.

När biogas som framställs av avfall, restprodukter, material som innehåller både cellulosa och lignin samt cellulosa från icke-livsmedel används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner ska enligt propositionen om ändring av elskattelagen (RP 152/2022 rd) en lägre skatteklass från och med den 1 januari 2023 tillämpas vid punktbeskattningen, den s.k. skatteklass T. Enligt 38 § i hållbarhetslagen kan endast verksamhetsutövare enligt lagen om punktskatt på flytande bränslen ansöka om förhandsbesked. Förhandsbesked söks vanligtvis i situationer där verksamhetsutövaren överväger att ta in en ny råvara i sitt hållbarhetssystem och vill på förhand säkerställa hur ett av råvaran framställt förnybart bränsle behandlas vid punktbeskattningen. Utan en ändring av hållbarhetslagen kan biogasaktörer enligt elskattelagen inte hos Energimyndigheten ansöka om förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av elskattelagen.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att verkställa riktlinjerna från regeringens budgetförhandlingar hösten 2021 samt skrivningarna i den klimatpolitiska planen på medellång sikt och den nationella klimat- och energistrategin om att öka distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja till 30 procent fram till 2030. Med propositionen eftersträvas utsläppsminskningar inom ansvarsfördelningssektorn.

Ett annat mål med propositionen är att säkerställa att också skattskyldiga enligt elskattelagen i framtiden kan ansöka om godkännande av hållbarhetssystem hos Energimyndigheten i syfte att visa hållbarheten hos biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner. Genom propositionen korrigeras den inkonsekvens som råder mellan hållbarhetslagen och elskattelagen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Genom den föreslagna ändringen av lagen om främjande av användningen av biobrännolja ökas skyldigheten att leverera biobrännolja till konsumtion till 30 procent år 2030. I praktiken gäller ändringarna åren 2026–2030.

I propositionen föreslås det att det till 2 och 38 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen fogas hänvisningar till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Biogasaktörer enligt elskattelagen kan enligt förslaget i fortsättningen ansöka om att omfattas av hållbarhetssystemet i syfte att påvisa hållbarheten hos biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner. Därutöver föreslås det att dessa verksamhetsutövare ska ha möjlighet att ansöka om förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av elskattelagen.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Genomförandet av konsekvensbedömningen och använda informationskällor

Det huvudsakliga syftet med propositionen är att öka distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja åren 2026–2030. Därmed har konsekvensbedömningen särskilt koncentrerats till effekterna av ändringen i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja. Den föreslagna ändringen i hållbarhetslagen bedöms inte ha några konsekvenser för den offentliga ekonomin eller miljön. Konsekvensbedömningen av denna ändring har därför koncentrerats till de ekonomiska konsekvenserna för biogasaktörer samt på konsekvenserna för myndigheterna. Vidare har konsekvensbedömningen koncentrerats till att bedöma konsekvenserna av de nu föreslagna ändringarna i förhållande till gällande lagstiftning.

Vid konsekvensbedömningen av denna regeringsproposition har man i huvudsak utnyttjat utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner (nedan även *TYKO2-utredningen*). Konsekvensbedömningarna i den klimatpolitiska planen på medellång sikt och den nationella klimat- och energistrategin har utgjort bakgrundsinformation för TYKO2-utredningen.

I utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner har man undersökt konsekvenserna av att öka distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja på koldioxidutsläppen, andelen förnybar energi och priset på lätt brännolja genom olika scenarier samt

presenterat eventuella konsekvenser för företagen, konsumenterna, samhällsekonomin och statsfinanserna med beaktande av användning av biobrännolja också vid uppvärmning och för andra ändamål. Ett av scenarierna i utredningen (BIO30b) motsvarar de öknings av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja som föreslås i denna proposition. I fråga om prisutvecklingen för förnybara bränslen har man i utredningen utnyttjat redogörelsen Höjning av trafikens distributionsskyldighetsnivå, gjord av AFRY Management Consulting Oy och TEC TransEnergy Consulting Oy och publicerad i november 2021.

I synnerhet bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna av att öka distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja är förenad med avsevärd osäkerhet till följd av bl.a. tillgången på råvaror just då.

4.2.2 Konsekvenser som gäller distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja

4.2.2.1 Miljökonsekvenser

EU:s energi- och klimatpolitik består av tre sektorslagstiftningar som kompletterar varandra: utsläppshandeln, ansvarsfördelningssektorn och LULUCF-sektorn (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk). Enligt de allmänna beräkningsreglerna i RED II-direktivet är koldioxidutsläppen från hållbara förnybara bränslen som används noll, eftersom utsläpp som uppstår vid förbränningen av dem redan beaktas inom LULUCF-sektorn som ändringar i kolkorgen. Inom ansvarsfördelningssektorn minskar användningen av förnybara bränslen därmed koldioxidutsläppen fullt ut.

Distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja inverkar på Finlands andel av förnybar energi, men denna effekt är mindre än i fråga om distributionsskyldigheten inom transport, eftersom den totala förbrukningen av lätt brännolja är mindre än bränsleförbrukningen inom vägtrafiken. Enligt resultat från utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner ökar en ökning av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja andelen förnybar energi med 0,17–0,18 procentenheter för varje procentenhet som distributionsskyldigheten ökas med i alla scenarier där det förväntas att eldrivna arbetsmaskiner blir vanligare i en måttlig takt. I scenarier där elektrifieringen sker snabbare har elens ursprung en avgörande inverkan på hur mycket andelen förnybar energi ökar.

Lätt brännolja används främst vid uppvärmning av byggnader och i arbetsmaskiner. Det finns flera olika alternativa sätt att värma upp byggnader som kan ersätta oljeuppvärmning. När det gäller arbetsmaskiner är det betydligt svårare att ersätta olja med andra energikällor. För tillfället finns det t.ex. mycket begränsad tillgång på eldrivna arbetsmaskiner. Användningen av olja för separat uppvärmning av byggnader har minskat avsevärt under de senaste åren och samma utveckling förväntas fortsätta. Att byta oljeuppvärmning mot uppvärmningsformer med låga utsläpp är i många fall lönsamt enbart på grund av lägre uppvärmningskostnader. Dessutom finns det ekonomiskt stöd för att frångå oljeuppvärmning. Andelen lätt brännolja som används i arbetsmaskiner förväntas öka i förhållande till den totala användningen. Vid modelleringen av scenarierna för arbetsmaskiners utsläpp har avsevärd osäkerhet noterats särskilt i fråga om hur tekniken i arbetsmaskiner utvecklas och hur snabbt elektrifieringspotentialen kan realiseras.

Genom att öka distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja från och med år 2026 koncentreras utsläppsminskningarna till arbetsmaskinsektorn. År 2030 kommer man att i huvudsak ha frångått oljeuppvärmning och distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja kommer endast att ha en liten inverkan på utsläppen från den separata uppvärmningen av byggnader. Enligt utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner är utsläpp-

pen från arbetsmaskiner uppskattningsvis 2,36 megaton koldioxidekvivalenter år 2021. Utsläppen från arbetsmaskiner kommer enligt lagförslaget och scenariot BIO30b att vara 1,64 megaton koldioxidekvivalenter år 2030, varvid minskningen i den årliga utsläppsmängden från arbetsmaskiner är 0,72 megaton koldioxidekvivalenter jämfört med 2021 års nivå. I denna sammanlagda minskning har alla åtgärder som påverkar utsläppen från arbetsmaskinsektorn beaktats. Ökningen av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja uppskattas minska utsläppen med 0,42 megaton koldioxidekvivalenter. De ytterligare utsläppsminskningar som uppnås genom en ökning av distributionsskyldigheten kan bli mindre på lång sikt trots att nivån på skyldigheten inte sänks, eftersom bränsleförbrukningen inom arbetsmaskinsektorn förväntas minska. Enligt den klimatpolitiska planen på medellång sikt eftersträvas inom arbetsmaskinsektorn en utsläppsminskning på 0,5 megaton fram till 2030, varav ökningen av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja står för 0,2 megaton. Ökningen av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja bedöms dessutom enligt den klimatpolitiska planen medföra utsläppsminskningar på 0,2 megaton inom industri och övrig användning och 0,03 megaton inom uppvärmning jämfört med referensscenariot för 2030. Utsläppsminskningarna har beräknats enligt olika modeller i VTT:s utredning och i den klimatpolitiska planen, vilket förklarar skillnaderna i resultaten.

Utöver minskningen av växthusgasutsläpp kan den ökade användningen av biobrännolja ha positiva effekter på bl.a. partikelutsläppen, och därigenom miljö- och hälsofördelar i och med att luftkvaliteten förbättras. Råvarubasen för de förnybara bränslen som används har en stor betydelse med tanke på konsekvenserna för miljön. Distributören ska dock i enlighet med hållbarhetslagen visa att biobrännoljan uppfyller hållbarhetskriterierna enligt den lagen.

4.2.2.2 Ekonomiska konsekvenser

Prisutvecklingen för förnybara flytande bränslen

Den lätta brännolja som används i arbetsmaskiner motsvarar till kvaliteten den förnybara diesel som används inom vägtrafiken. För att kunna fullgöra distributionsskyldigheterna i fråga om vägtrafiken och arbetsmaskiner konkurrerar alltså distributörerna om samma förnybara råvara, biobaserat dieselbränsle. Med hjälp av förnybara bränslen försöker man även minska växthusgasutsläppen inom sjö- och flygtrafiken. Utbudet på marknaden för förnybara bränslen är starkt begränsat. Den ökade efterfrågan kan förväntas höja priset på förnybar diesel och brännolja.

Effekterna av en ökning av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja i förhållande till mängden biodrivmedel i vägtrafiken har undersökts i utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner. Merparten av bränsleförbrukningen i arbetsmaskiner, 90 viktprocent, är brännolja som till kvaliteten motsvarar det dieselbränsle som används inom vägtrafiken. I utredningen har det antagits att den biobaserade dieseln är s.k. förnybar diesel, dvs. HVO-diesel. Enligt resultat från utredningen uppgår det totala behovet av förnybart bränsle i fråga om diesel och lätt brännolja till 1050–1350 tusen ton oljeequivallenter (ktoe), varav dieseln andel som mest är ca 800–900 ktoe och brännoljans andel ca 430–500 ktoe.

Distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja kan fullgöras med förnybar diesel som framställts av flera olika råvaror. Utbudet av och efterfrågan på råvaror på global nivå påverkar i hög grad priset på förnybart bränsle. Kriget i Ukraina har pågått sedan februari 2022 och har haft en avsevärd inverkan på bränslens prisutveckling. Av denna orsak valde man i utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner att vid granskningen av biodrivmedlens prisutveckling utgå från situationen i oktober–november 2021. I utredningen har det antagits att biokomponenten i brännoljan och dieseln är en paraffinisk HVO-komponent.

Eftersom de exakta råvaruuppgifterna för förnybar diesel är affärshemligheter gick det inte i prisgranskningen att ta ställning till vilken råvara den granskade förnybara dieseln är framställd av. Prisskillnaderna mellan olika biokomponenter kan vara betydande.

Kostnader för slutanvändaren

Bränslens konsumentpriser består av bränslets partipris, distributionskostnaderna och de vinstmarginaler som bränslets förädlare och återförsäljare fastställer samt av energiskatter och mervärdesskatter. Mervärdesskatt tas också ut på energiskatten. Vid granskningen av distributions-skyldighetens priseffekt är absoluta priser inte de viktigaste faktorerna. Viktigare är prisskillnaden mellan råvarorna för fossil diesel och HVO-diesel, vilken bestämmer den höjning av priset på bränsleblandningen som distributionsskyldigheten medför. Därutöver påverkar den allmänna prisvariationen hos bränslen konsumentpriserna minst lika mycket som nivån av distributions-skyldighet.

I TYKO2-utredningen bedömdes hur andelen biobrännolja inverkar på konsumentpriset på lätt brännolja ur två synvinklar: i en situation där råvarupriserna är konstanta men bioandelen förändras och i en situation där råvarupriserna stiger i enlighet med förväntade utvecklingsbanor medan bioandelen ökar i enlighet med scenarierna i utredningen. Enligt resultat från utredningen skulle en ökning av distributionsskyldigheten från 3 procent till 10 procent höja priset på brännolja med ca 7 procent, dvs. med 0,08 euro enligt de uppskattade priser som använts i utredningen (från 1,15 euro till 1,23 euro). En ökning av distributionsskyldigheten från 3 procent till 30 procent skulle i sin tur höja priset på brännolja med ca 27 procent, dvs. med 0,31 euro enligt de uppskattade priser som använts i utredningen (från 1,15 euro till 1,46 euro).

Variationen i råvarupriserna medför stor osäkerhet i den förväntade prisutvecklingen jämfört med effekterna av bioandelen. Enligt resultat från TYKO2-utredningen påverkar råvarupriserna konsumentpriset mer än vad nivån på distributionsskyldigheten gör, om bioandelen är högst 20 procent. När bioandelen överstiger 20 procent kan både råvarupriserna och nivån på distributionsskyldigheten ha en betydande inverkan på konsumentpriset. I det scenario för distributions-skyldigheten som lagförslaget bygger på är variationsvidden mellan konsumentpriserna närmare 0,40 euro per liter, beroende på vilket prisscenario (låga, normala, höga) råvarupriserna följer.

När det gäller konsumenter drabbas de konsumenter som har ett oljeuppvärmt bostadshus mest. I övrigt använder enskilda konsumenter inte lätt brännolja i någon betydande utsträckning. I Finland fanns det år 2019 ca 130 000 oljeuppvärmda egnahemshus. Effekten av en distributionsskyldighet på 30 procent på uppvärmningskostnaderna för ett egnahemshus som använder en genomsnittlig mängd olja (1960 liter per år) skulle vara närmare 600 euro i året jämfört med en situation där den brännolja som används är helt fossil. Användningen av olja för uppvärmning av egnahemshus har klart minskat under de senaste årtiondena och samma utveckling förväntas fortsätta. I och med att oljeuppvärmningen minskar berör således en höjning av priset på lätt brännolja allt färre konsumenter.

I utredningen har konsekvenserna av en ökning av distributionsskyldigheten på lantbruksföretagares näringsverksamhet bedömts. Bedömningen har gjorts utifrån förbrukningen av lätt brännolja vid en genomsnittlig gård och förbrukningen inom jordbruket enligt Statistikcentralen. Referensåret för bedömningen var 2020. Enligt preliminära resultat ökar en distributionsskyldighet på 30 procent i fråga om biobrännolja bränslekostnaderna vid en genomsnittlig gård med ca 1 100 euro per år. Detta motsvarar en ökning på knappt 2 procent av gårdens utgif-

ter. Enligt arbets- och näringsministeriets egna beräkningar leder en ökning av distributions-skyldigheten från 10 procent till 30 procent år 2030 till att kostnaderna för en enskild gård stiger med ca 1 400 euro. Vid beräkningen har man utnyttjat resultat från TYKO2-utredningen, Statistikcentralens prisuppgifter för lätt brännolja, uppskattningar av antalet gårdar från Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto samt Skatteförvaltningens uppgifter om mängden lätt brännolja som förbrukas, baserade på återbäringen av energiskatt inom jordbruk. Utifrån bedömningen kan det konstateras att de högre bränslekostnader som en större distributionsskyldighet medför har en tydlig inverkan på gårdarnas ekonomi. I verkligheten är denna inverkan dock mycket varierande beroende på gården i fråga, eftersom typen av gård och gårdens storlek klart påverkar dess kostnads- och inkomststruktur.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering förutsätter ökade kostnader inom jordbruket att de kostnader som stigit på grund av lagstiftningsåtgärder kompenseras till lantbruksföretagare. Beloppet av de kostnader som orsakas av den föreslagna ökningen av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja 2026–2030 är emellertid för närvarande förenat med avsevärd osäkerhet. På grund av detta bör det beslutas om nivån av kompensation till lantbruksföretagare och det mest naturliga compensationssättet närmare tidpunkten för ökningen av distributionsskyldigheten. För tillfället beräknas merkostnaderna för jordbruket vara sammanlagt 50 miljoner euro 2026–2027. Ett uppskattat anslag som preciserats i enlighet med denna beräkning reserveras i planen för de offentliga finanserna 2024–2027. Inom ramen för den nuvarande planen för de offentliga finanserna är det i praktiken inte ännu möjligt att göra en reservation för 2028–2030. Kompensationen kan genomföras t.ex. i form av separata stöd eller skattelättnader för gårdarna.

Regeringen har också arbetat för att gårdar ska övergå från fossila bränslen till förnybara energikällor. Under regeringsperioden har investeringsstödet för biogasanläggningar på gårdsbruksenheter höjts från 40 procent till 50 procent. Syftet med höjningen är att uppmuntra gårdarna att investera i biogas, som kan utnyttjas t.ex. för uppvärmning av lantbruksbyggnader. Under 2022–2026 anvisas det investeringsstöd på 28 miljoner euro för alternativa energikällor inom jordbruket och för andra investeringar och omställningar som hänför sig till försörjningsberedskapen.

4.2.2.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Direkta konsekvenser för statsfinanserna

Ökningarna av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja beräknas minska punktskatteintäkterna med 43 miljoner euro på 2030 års nivå. De för åren 2026–2029 föreslagna ändringarna sänker skatteintäkterna kumulativt med 85 miljoner euro i förhållande till den gällande lagen, om priselasticiteten för lätt brännolja antas vara noll. En ökning av priset på lätt brännolja minskar emellertid som sådan konsumtionen av lätt brännolja något, vilket innebär att skatteintäkterna kan sjunka något mer än vad som anförts ovan.

Ändringarna i punktskatteintäkterna beror på att beskattningen av lätt brännolja är högre än beskattningen av biobrännolja. Statens skatteintäkter sjunker när en del av den fossila lätta brännoljan ersätts med biobrännolja.

De föreslagna ändringarna beräknas dock inte ha någon betydande inverkan på mervärdesskatteintäkterna, eftersom ökade bränslepriser beräknas minska den övriga konsumtionen på motsvarande sätt.

Konsekvenser för samhällsekonomin

I allmänhet kan man bedöma att inhemsk produktion av förnybara bränslen är ett bättre alternativ med tanke på samhällsekonomin än bearbetning av fossila oljeprodukter. Det finns redan betydande företagsverksamhet inom produktionen av förnybara oljeprodukter i Finland. Marknaden för förnybara bränslen är dock global och en ökning av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja garanterar inte att skyldigheten fullgörs med förnybara bränslen som producerats i Finland. Därmed är de positiva konsekvenserna för samhällsekonomin osäkra, även om det kan finnas en påskyndande effekt på inhemska investeringar i sektorn.

4.2.3 Konsekvenser av ändringen i hållbarhetslagen

4.2.3.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för biogasaktörer

Den föreslagna ändringen ökar kostnaderna och den administrativa bördan för verksamhetsutövare enligt elskattelagen, eftersom de för beskattningen av biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner i fortsättningen ska ansöka om godkännande av hållbarhetssystemet hos Energimyndigheten. Godkännande av hållbarhetssystemet förutsätter att vissa kvalitativa kriterier uppfylls och därutöver att verksamhetsutövaren årligen lämnar en rapport om producerad och använd biogas. Företag inom biogassektorn och företag som nyligen kommit in i branschen har inte tidigare erfarenhet av hållbarhetskriterier, kontrollörer och kvalitetssystem. Fullgörandet av de skyldigheter som hänför sig till visande av hållbarhet kommer att kräva personalresurser och eventuellt systeminvesteringar hos företagen. I vissa fall kan det vara behövt att anlita utomstående experter. Verksamhetsutövarna kan dessutom orsakas kostnader för anskaffning av vissa mätinstrument. Beslutsavgiften för godkännande av mindre hållbarhetssystem för verksamhetsutövare är 4 000 euro. Vidare är beslutsavgiften för förhandsbesked enligt hållbarhetslagen 5 000 euro.

Beräknat med arbets- och näringsministeriets räknare för bedömning av regleringsbördan förväntas de föreslagna ändringarna öka regleringsbördan för biogasanläggningar med ett engångsbelopp på uppskattningsvis ca 21 000 euro samt med några hundra euro per år. I kostnaderna ingår beslutsavgift, avgifter som kontrollören tar ut samt arbetstid som används för utarbetande av hållbarhetssystemet och årlig rapportering. För bedömningen av regleringsbördan samlades det in uppgifter genom en riktad medlemsenkät från Suomen Biokierto ja Biokaasu ry. På kostnadernas storlek inverkar dock avsevärt bl.a. verksamhetens art och omfattning samt mängden råvaror som används och deras ursprung, vilket innebär att regleringsbördan för enskilda företag kan vara mindre än vad som beskrivs ovan. Den administrativa bördan är större när hållbarhetssystemen ska godkännas och lättar när man övergår till administrationsskedet för systemen.

De föreslagna ändringarna i hållbarhetslagen påverkar indirekt också beskattningen av biogasaktörer. I en situation där hållbar biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner förblev skattefri skulle ändringen av hållbarhetslagen påverka beskattningen av företag som väljer att inte ansöka om att omfattas av hållbarhetssystemet. I så fall skulle sådana företag i enlighet med den gällande elskattelagen betala skatt på icke-hållbar biogas till ett belopp av 23,354 euro/MWh.

Enligt förslaget till ändring av elskattelagen (RP 152/2022 rd) är skatten på icke-hållbar biogas som används vid uppvärmning eller i arbetsmaskiner 23,354 euro/MWh. Skatten på hållbar biogas föreslås däremot vara 7,754 euro/MWh och skatten på biogas som framställs av avfall, restprodukter, material som innehåller både cellulosa och lignin samt cellulosa från icke-livs-

medel och som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner 1,284 euro/MWh. Om den föreslagna ändringen av elskattelagen genomförs blir effekten av ändringen i hållbarhetslagen på företags beskattning således skillnaden mellan beskattningen av icke-hållbar och hållbar biogas.

4.2.4 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen orsakar Energimyndigheten en del extra administrativt arbete, bl.a. uppdatering av de anvisningar och anmälningsblanketter som ändringarna i lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja förutsätter.

Energimyndigheten ansvarar för myndighetsuppgifterna enligt hållbarhetslagen, inklusive godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. De föreslagna bestämmelserna innebär att Energimyndigheten får fler uppgifter, eftersom det totala antalet verksamhetsutövare ökar med 20–30 verksamhetsutövare. Antalet verksamhetsutövare är dock förenat med en viss osäkerhet, eftersom en del av företagen kan välja att inte ansöka om att omfattas av hållbarhetssystemet. Behovet av rådgivning förväntas öka något med tanke på att de verksamhetsutövare som enligt förslaget kommer att omfattas av hållbarhetsregleringen är till storleken små och eventuellt oerfarna när det gäller förfarandena enligt hållbarhetslagen. Antalet ansökningar om förhandsbesked förväntas inte öka väsentligt i och med ändringen. Energimyndigheten har uppskattat att ovannämnda ändringar ökar arbetsmängden med 2 årsverken. Det bedöms att det extra arbete som propositionen medför delvis ska kunna utföras med intäkterna från ansökningsavgifterna.

Energimyndighetens resursläge följs upp i syfte att säkerställa ett effektivt verkställande av den föreslagna regleringen.

Den föreslagna utvidgningen av bestämmelserna om hållbarhetskriterier påverkar också kontrollörernas verksamhet. Lagändringen medför extra arbete för kontrollörerna och kräver eventuellt mer personalresurser.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Under beredningen av propositionen utreddes möjligheten att inkludera biogas, elektrobränslen och el i distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja.

Inkludering av biogas i distributionsskyldigheten bedömdes i utredningen Kostnadseffektiva sätt att förminska utsläpp från mobila arbetsmaskiner. Slutsatsen i utredningen var att det inte rekommenderas att inkludera biogas i distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja, eftersom det enligt utredningen i detta fall sannolikt inte har några direkta positiva konsekvenser eller effekter som främjar användningen av biogas i arbetsmaskiner.

Produktionen av biogas är i huvudsak småskalig lokal verksamhet, medan distributionsskyldigheten endast gäller stora aktörer. Enligt utredningen talar detta inte för inkludering av biogas i distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja. I distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja ingår, till skillnad från distributionsskyldigheten inom transport, ingen tilläggs-skyldighet eller minimiandelsskyldighet när det gäller förnybara bränslen som producerats av råvaror enligt del A i bilagan till lagen om distributionsskyldighet inom transport. Således skulle distributionen av hållbart producerad biogas för användning vid uppvärmning och i arbetsmaskiner inte ge upphov till motsvarande värde vid försäljning av en andel till en annan distributör för att fullgöra dennes distributionsskyldighet som när det gäller vägtrafiken. Inom vägtrafiken

kan dyra flytande biokomponenter som producerats av råvaror enligt del A i bilagan till lagen om distributionsskyldighet inom transport och som förutsätts av tilläggsskyldigheten ersättas med biometan. Utbudet av metandrivna arbetsmaskiner är också mycket begränsat och det kan vara svårt att ordna biometantankning vid byggarbetsplatser. För tillfället finns det veterligen bara en traktortillverkare som tillhandahåller metandrivna traktorer. Biogas kan i viss mån ersätta fossila bränslen vid uppvärmning.

Under beredningen bedömdes också inkluderingen av el i distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja. Att inkludera el i systemet med distributionsskyldighet skulle utvidga tillämpningsområdet för lagen om distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja och göra systemet mer komplicerat, med beaktande av den mycket begränsade tillgången på eldrivna arbetsmaskiner. Dessutom är utbudet starkt inriktat på mindre arbetsmaskiner. Det skulle också vara svårt att fastställa distributören med tanke på variationen inom lagens tillämpningsområde. Att inkludera el i distributionsskyldigheten skulle dessutom kräva en total omstrukturering av skyldighetssystemet.

Vätedrivna arbetsmaskiner finns för närvarande inte tillgängliga på marknaden. Elektrobränslen kan förväntas bli vanligare i den tunga trafiken, vilket möjligtvis kan leda till att samma teknik i viss mån kan utnyttjas även i tyngre arbetsmaskiner i framtiden. Osäkerheten kring hur utvecklingen kommer att se ut är dock stor.

Med anledning av det som konstaterats ovan har man i propositionen inte inkluderat biogas, elektrobränslen och el i systemet med distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja.

Vid beredningen av propositionen har olika alternativ för att åtgärda den rådande inkonsekvensen i rättsläget bedömts. Ett alternativ var att ändra elskattelagen så att biogas som producerats av en biogasproducent och som används i en anläggning vars sammanlagda installerade tillförda effekt är mindre än 2 megawatt skulle bli befriad från skatt och försörjningsberedskapsavgift. På grund av EU:s regler om statligt stöd föreslås det i den nationella elskattelagen ändringar som gäller beskattningen av biogas. Med beaktande av detta ansågs ovan föreslagna ändringar av elskattelagen inte vara ett genomförbart alternativ till att utvidga tillämpningsområdet för bestämmelserna om hållbarhetskriterier. Vidare saknas det i energiskattedirektivet grunder för att begränsa skattefriheten för användning av biogas. Det ansågs inte heller möjligt med tanke på energiskattedirektivet att ändra definitionen av småskalig producent.

Ett annat alternativ som föreslogs var att ingen ändring alls skulle genomföras. I så fall skulle det inkonsekventa rättsläget kvarstå och skattskyldiga med anläggningar vars effekt understiger 2 megawatt skulle inte, på grund av den låga effekten, vara berättigade att ansöka om ett hållbarhetssystem, utan i stället skulle de betala högre skatt på biogas. Detta ansågs inte vara ett rättvist alternativ ur aktörernas synvinkel. Att fortsätta använda Skatteförvaltningens anvisningar ansågs inte heller med tanke på EU:s regler om statligt stöd vara ett beaktansvärt alternativ.

6 Remissvar

6.1 Allmänt

Utkastet till proposition var på remiss från den 11 juli till den 9 augusti 2022 i webbtjänsten utlåtande.fi.

Utkastet sändes på remiss till följande instanser: kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, finansministeriet, Energimyndigheten, Skatteförvaltningen,

Bioenergi rf, Finlands näringsliv rf, Finsk Energiindustri rf, Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat Rakli ry, Koneyrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Neste Abp, North European Oil Trade Oy, Oy Teboil Ab, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Stl Nordic Ab, Finlands Kommunförbund rf, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands Egnahemsförbund rf, Företagarna i Finland rf och UPM-Kymmene Oyj.

Det kom in 17 utlåtanden. Dessa lämnades av kommunikationsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, Energimyndigheten, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Bioenergi rf, Infra rf, Kemiindustrin KI rf, Koneyrittäjät ry, Uppvärmningsenergi Föreningen rf, Neste Abp, North European Oil Trade Oy, Stl Nordic Ab, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Finlands klimatpanel, Finlands Egnahemsförbund rf och Företagarna i Finland rf. Skatteförvaltningen meddelade att den inte har något att yttra om propositionen.

Begäran om utlåtande och de inkomna utlåtandena finns på webbplatsen [utlatande.fi](https://www.utlatande.fi) och i statsrådets tjänst för projektinformation på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med identifieringskod [TEM127:00/2021](https://www.tem.fi/127/00/2021).

6.2 Distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja

Remissinstanserna förhöll sig i huvudsak positiva till propositionsutkastet och ansåg ändringarna vara motiverade. Främjandet av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja ses som en viktig metod för att uppnå målen för ansvarsfördelningssektorn. Företagarna i Finland rf ansåg dock att även andra företag som använder arbetsmaskiner än jordbruksföretag borde ha beaktats i konsekvensbedömningen, såsom t.ex. företag inom markbyggnad och skogsmaskiner, för vilka brännolja utgör en mycket betydande utgiftspost. Egnahemsförbundet konstaterade att boendekostnaderna bör granskas ur ett övergripande perspektiv. Tillsammans med Uppvärmningsenergi Föreningen ser förbundet främjandet av användning av biobrännolja som ett alternativ för att dämpa konsumenternas stigande boendekostnader.

North European Oil Trade Oy lyfte fram den begränsade tillgången på biobrännolja och konstaterade att HVO (förnybar diesel) är den enda biokomponent i användning som kan riktas till användning vid uppvärmning och i arbetsmaskiner. Bristen på råvaror höjer marknadspriserna på biobrännolja, vilket syns för medborgarna i form av stigande konsumentpriser. Företaget påpekade också att regeringen samtidigt ämnar öka distributionsskyldigheten inom transport, vilket ökar pristrycket ytterligare. Föreningarna förhöll sig kritiska till att distributionsskyldigheten föreslås öka ojämnt och mycket.

Enligt miljöministeriet skulle man å andra sidan ännu kunna överväga ett alternativ där ökningarna börjar redan 2024, så att ökningarnas storlek kan minskas och Finland få en buffert för fullgörandet av skyldigheterna enligt ansvarsfördelningsförordningen särskilt under den första granskningsperioden 2021–2025. Finansministeriet noterade att det i propositionsutkastet inte tydligt framkommer hur mycket de föreslagna ändringarna påverkar ansvarsfördelningssektorns beräknade utsläpp och att ingen uppskattning av ändringarnas effekt på de globala nettoutsläppen heller presenteras. Finansministeriet ansåg att bedömningen av konsekvenser för den offentliga ekonomin i propositionsutkastet bör preciseras, medan konsekvenserna för samhällsekonomin bör kompletteras i fråga om distributionsskyldighetens kostnader för ekonomin. Ministeriet ansåg också att nivåerna av distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja inte bör höjas.

En del remissinstanser förhöll sig positiva till att biogas och RFNBO-drivmedel inte enligt förslaget ska omfattas av distributionsskyldigheten i fråga om biobrännolja, medan andra var kritiska till det. Det ansågs viktigt att inkludera dessa drivmedel i distributionsskyldigheten särskilt

i syfte att säkerställa ett brett urval av metoder för distributörerna. Enligt Suomen Biokierto ja Biokaasu och MTK förutsätter en eventuell skattskyldighet i fråga om biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner att inkluderingen av biogas i distributionsskyldigheten ses över.

Neste Abp, North European Oil Trade Oy, Företagarna i Finland rf och St1 Nordic Ab önskade mer flexibla modeller för att fullgöra distributionsskyldigheterna i fråga om biobrännolja och inom transport.

Bedömningarna av propositionens konsekvenser har preciserats utifrån utlåtandena. Det har också gjorts små tekniska ändringar på basis av utlåtandena. Inga ändringar gjordes i de föreslagna nivåerna av distributionsskyldighet i fråga om biobrännolja utifrån remissvaren.

6.3 Hållbarhetslagen

Remissinstanserna förhöll sig i huvudsak negativa till förslaget att i hållbarhetslagen ta in hänvisningar till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Suomen Biokierto ja Biokaasu föreslog att det inte görs några ändringar i tillämpningen av den gällande hållbarhetslagen, utan att elskattelagen och tillämpning av den vid behov justeras i stället. Även Energimyndigheten föreslog att elskattelagen i första hand ändras, och betonade att propositionens verkställighet orsakar myndigheten en avsevärd mängd extra arbete. Kommunikationsministeriet uppmärksammade i sitt utlåtande riktlinjerna i klimat- och energistrategin och beslutet från regeringens budgetförhandlingar hösten 2021, enligt vilka biogas som används vid uppvärmning ska vara skattefritt.

Enligt MTK är det behövligt att i lagförslaget säkerställa att sådana verksamhetsutövare i fråga om vilka det gällande RED II-direktivet inte förutsätter ett hållbarhetssystem inte heller hos Energimyndigheten behöver ansöka om ett sådant för att kunna säkra skattefrihet enligt elskattelagen.

Bedömningarna av propositionens konsekvenser och de alternativa handlingsvägarna har preciserats utifrån utlåtandena. Ikraftträdandet av lagförslaget ändrades och en övergångsbestämelse fogades till förslaget på basis av utlåtandena.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om främjande av användningen av biobrännolja

5 §. Leverans av biobrännolja till konsumtion. Det föreslås att 5 § 1 mom. 6–8 punkten ändras genom att nivån av distributionsskyldighet höjs. Enligt förslaget ökar distributionsskyldigheten jämnt från och med 2026 med 4,6 procentenheter per år, så att den är 11,6 procent 2026, 16,2 procent 2027 och 20,8 procent 2028.

Till paragrafens 1 mom. fogas enligt förslaget en ny 9 punkt enligt vilken distributionsskyldigheten för 2029 är 25,4 procent. Höjningarna grundar sig på de nivåer av distributionsskyldighet som föreslås i TYKO2-utredningen.

Till paragrafens 1 mom. fogas enligt förslaget en ny 10 punkt enligt vilken distributionsskyldigheten är 30 procent år 2030 och därefter. Höjningen av nivån på distributionsskyldigheten år 2030 baserar sig på riktlinjerna i den klimatpolitiska planen på medellång sikt och i den nationella klimat- och energistrategin.

7.2 Lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen

2 §. Lagens samband med annan lagstiftning. Till paragrafens 1 mom. fogas enligt förslaget en hänvisning till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Detta innebär att aktörer enligt lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen uppfyller definitionen av verksamhetsutövare enligt hållbarhetslagen och därmed kan ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimyndigheten. Genom denna ändring åtgärdas den inkonsekvens som råder i lagstiftningen.

38 §. Förhandsbesked. Till paragrafens 1 mom. fogas enligt förslaget en hänvisning till lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Enligt förslaget kan verksamhetsutövare hos Energimyndigheten ansöka om förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft våren 2023.

Enligt 2 mom. i övergångsbestämmelsen i den föreslagna ändringen av hållbarhetslagen kan en verksamhetsutövare trots 23 § i hållbarhetslagen redan innan inlämnandet av en ansökan om godkännande enligt 13 § påvisa hållbarheten hos de partier med biogas som producerats, framställts eller använts under år 2023 och hos de råvarupartier som använts för dem, om verksamhetsutövaren lämnar in ansökan om godkännande till Energimyndigheten senast den 31 december 2023 och kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt.

För att den föreslagna övergångsbestämmelsen ska kunna tillämpas ska en verksamhetsutövare som en del av sin ansökan om godkännande enligt 13 § i hållbarhetslagen kunna visa Energimyndigheten att den har tillämpat lämpliga förfaranden från och med den 1 januari 2023 eller möjligtvis redan före det. Lämpliga förfaranden före de förfaranden som fastställs i samband med godkännandet av hållbarhetssystemet kan anses vara t.ex. hantering och förvaring av sådana uppgifter där antalet råvarupartier som använts för biogas och huruvida de uppfyller hållbarhetskriterierna framkommer. Den föreslagna övergångsbestämmelsen gäller sådana verksamhetsutövare enligt elskattelagen som t.ex. använder biogas vid uppvärmning, i arbetsmaskiner eller i fast installerade motorer.

Propositionen om ändring av elskattelagen (RP 152/2022 rd) föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Tillämpningen av de föreslagna skatteklasserna T och R förutsätter att verksamhetsutövaren från och med den 1 januari 2023 visar att biogasen och de råvaror som använts för den är hållbara. Genom den föreslagna övergångsbestämmelsen i hållbarhetslagen beaktas att det i praktiken inte är möjligt att påvisa att man uppfyller hållbarhetskriterierna enligt den föreslagna lagen genast när lagen trätt i kraft. Således säkerställer övergångsbestämmelsen att verksamhetsutövare som är nya inom lagens tillämpningsområde har tillräckligt med tid för inrättande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, inhämtande av ett utlåtande av en kontrollör om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven och behandling av ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet.

9 Verkställighet och uppföljning

Konsekvenserna av verkställandet av lagförslagen följs upp vid arbets- och näringsministeriet.

10 Förhållande till andra propositioner

Denna proposition hänför sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (RP 174/2022 rd). I den propositionen föreslås det att distributionsskyldigheten inom transport ska ökas till 34 procent år 2030. Samtidigt ska nivån på skyldigheten för åren före det höjas för att kompensera för de utsläppsminskningar som på grund av minskningen av skyldigheten inte genomfördes 2022 och 2023. I den propositionen föreslås det också att distributionsskyldigheten inom transport för 2023 ska minskas med 7,5 procentenheter.

Den föreslagna ändringen av hållbarhetslagen hänför sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnig (RP 152/2022 rd). Enligt den propositionen ska lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras så att skattestödet för hållbar biogas som används vid uppvärmning eller i arbetsmaskiner sänks. Hållbarheten hos biogas som används vid uppvärmning och i arbetsmaskiner kan visas genom godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslaget innehåller inte några sådana inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna eller andra författningsrättsliga aspekter som skulle vara problematiska med hänsyn till grundlagen. Därför är det motiverat att anse att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om främjande av användningen av biobrännolja

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) 5 § 1 mom. som
följer:

5 §

Leverans av biobrännolja till konsumtion

Distributörer är skyldiga att leverera biobrännolja till konsumtion. Biobrännoljans energiinnehålls andel av det totala energiinnehållet i den lätta brännolja och biobrännolja som en distributör levererar till konsumtion (*distributionsskyldighet*) ska vara minst

- 1) 3,0 procent år 2021,
- 2) 4,0 procent år 2022,
- 3) 5,0 procent år 2023,
- 4) 6,0 procent år 2024,
- 5) 7,0 procent år 2025,
- 6) 11,6 procent år 2026,
- 7) 16,2 procent år 2027,
- 8) 20,8 procent år 2028,
- 9) 25,4 procent år 2029,
- 10) 30,0 procent år 2030 och därefter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 2 och 38 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) 2 § 1 mom. och 38 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. i lag 604/2021 och 38 § 1 mom. i lag 388/2017, som följer:

2 §

Lagens samband med annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i enlighet med följande lagar:

- 1) lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), nedan *lagen om distributionsskyldighet*,
 - 2) lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994),
 - 3) lagen om utsläppshandel (311/2011),
 - 4) lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010),
 - 5) lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018),
 - 6) lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019),
 - 7) lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).
-

38 §

Förhandsbesked

Energimyndigheten kan på verksamhetsutövarens ansökan besluta ge förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på flytande bränslen eller lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En verksamhetsutövare får trots lagens 23 § redan före inlämnandet av en ansökan om godkännande enligt 13 § påvisa hållbarheten hos de partier med biogas som producerats, framställts eller använts under år 2023 och hos de råvarupartier som använts för dem, om verksamhetsutövaren lämnar in ansökan till Energimyndigheten senast den 31 december 2023 och kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt. Dessutom krävs det att verksamhetsutövaren omfattas av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Helsingfors den 17 november 2022

Statsminister

Sanna Marin

Näringsminister Mika Lintilä

1.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om främjande av användningen av biobrännolja

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) 5 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Leverans av biobrännolja till konsumtion

Distributörer är skyldiga att leverera biobrännolja till konsumtion. Biobrännoljans energiinnehålls andel av det totala energiinnehållet i den lätta brännolja och biobrännolja som en distributör levererar till konsumtion (*distributionsskyldighet*) ska vara minst

- 1) 3,0 procent år 2021,
 - 2) 4,0 procent år 2022,
 - 3) 5,0 procent år 2023,
 - 4) 6,0 procent år 2024,
 - 5) 7,0 procent år 2025,
 - 6) 8,0 procent år 2026,
 - 7) 9,0 procent år 2027,
 - 8) 10,0 procent år 2028 och därefter.
-

Föreslagen lydelse

5 §

Leverans av biobrännolja till konsumtion

Distributörer är skyldiga att leverera biobrännolja till konsumtion. Biobrännoljans energiinnehålls andel av det totala energiinnehållet i den lätta brännolja och biobrännolja som en distributör levererar till konsumtion (*distributionsskyldighet*) ska vara minst

- 1) 3,0 procent år 2021,
 - 2) 4,0 procent år 2022,
 - 3) 5,0 procent år 2023,
 - 4) 6,0 procent år 2024,
 - 5) 7,0 procent år 2025,
 - 6) 11,6 procent år 2026,
 - 7) 16,2 procent år 2027,
 - 8) 20,8 procent år 2028,
 - 9) 25,4 procent år 2029,
 - 10) 30,0 procent år 2030 och därefter.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 2 och 38 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) 2 § 1 mom. och 38 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § 1 mom. i lag 604/2021 och 38 § 1 mom. i lag 388/2017, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens samband med annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), nedan lagen om *distributionsskyldighet*, lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), lagen om utsläppshandel (311/2011), lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010), lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018) och lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019).

38 §

Förhandsbesked

Energimyndigheten kan på verksamhetsutövarens ansökan besluta ge förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på flytande bränslen.

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens samband med annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen i enlighet med *följande lagar*:

1) lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007), nedan *lagen om distributionsskyldighet*,

2) lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994),

3) lagen om utsläppshandel (311/2011),

4) lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010),

5) lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel (170/2018),

6) lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019),

7) *lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).*

38 §

Förhandsbesked

Energimyndigheten kan på verksamhetsutövarens ansökan besluta ge förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin vid tillämpningen av lagen om punktskatt på flytande bränslen *eller lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .
En verksamhetsutövare får trots lagens 23 § redan före inlämnandet av en ansökan om godkännande enligt 13 § påvisa hållbarheten hos de partier med biogas som producerats, framställts eller använts under år 2023 och hos de råvarupartier som använts för dem, om verksamhetsutövaren lämnar in ansökan till Energimyndigheten senast den 31 december 2023 och kan visa att den har tillämpat lämpliga förfaranden för att säkerställa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och att partiet har redovisats i massbalansen på ett tillförlitligt sätt. Dessutom krävs det att verksamhetsutövaren omfattas av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).
